

**LAPIN
YRITTÄJYYSSTRATEGIA
2025-2030+**

Nykytila-analyysin
tiivistelmä

Elokuu 2025

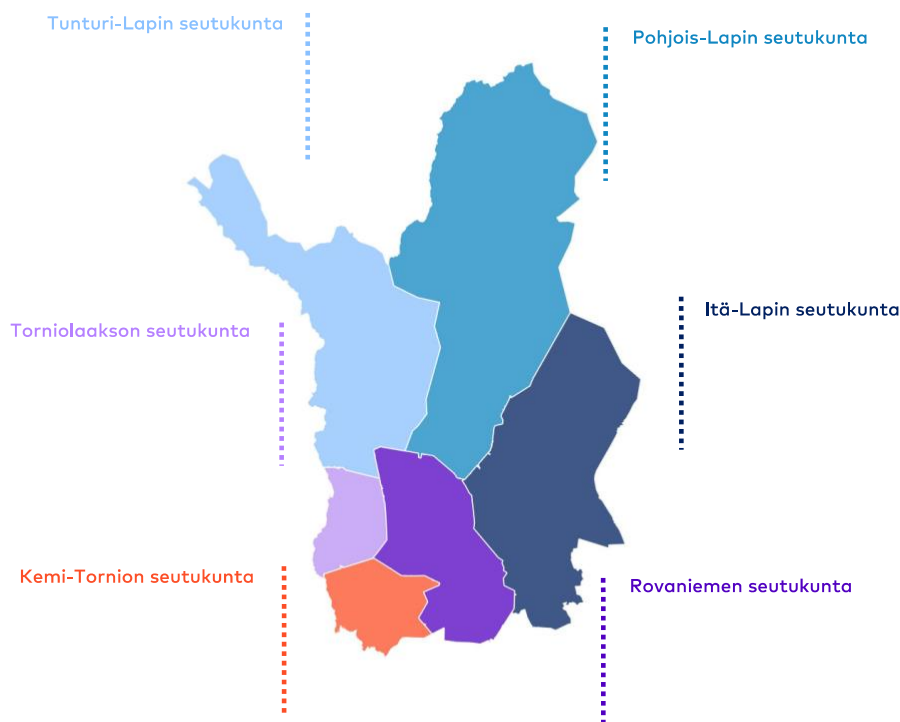
Sisällys

SISÄLLYS	2
1 YRITTÄJYYS LAPISSA	3
1.1 LAPIN MAAKUNTA	3
1.2 SEUTUKUNTAKOHTAISET PERUSTIEDOT	4
2 YRITTÄJIEN TAUSTATIEDOT: SUKUPUOLI, IKÄ JA ÄIDINKIELI	11
2.1 LAPIN SEUTUKUNTIEN YRITTÄJIEN SUKUPUOLIJAKAUMA JA KOULUTUSASTE	11
2.2 LAPIN YRITTÄJIEN IKÄJAKAUMA	12
2.3 LAPIN YRITTÄJIEN ÄIDINKIELI JA KANSALAISUUS	13
3 YRITTÄJIEN TAUSTATIEDOT: LUKUMÄÄRÄ JA TOIMIALAT	14
3.1 YRITTÄJIEN LUKUMÄÄRÄN KEHITYS	14
3.2 LAPIN YRITTÄJIEN JAKAUTUMINEN ERI TOIMIALOILLE	14
4 YRITTÄJYYDEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	16
4.1 YRITYSKANTA	16
4.2 ALOITTANEET JA LOPETTANEET YRITYKSET	17
4.3 PIENYRITYSTEN OSUUS YRITYKSISTÄ	17
4.4 PIENYRITYSTEN LIIKEVAIHDON OSUUS KOKO TALOUDEN LIIKEVAIHDOSTA	18
5 YRITYSTEN KASVU JA INNOVAATIOT (TKI)	19
5.1 LAPIN MAAKUNNAN OSUUS SUOMEN VIENNISTÄ JA TUONNISTA	19
5.2 BRUTTOKANSANTUOTE/ASUKAS	19
5.3 LAPIN T&K-MENOT JA NIIDEN OSUUS KOKO MAAN T&K-MENOISTA	20
6 KASVUHALUKKUUS JA YRITYSLÄHTÖISYYS	21
6.1 PK-YRITYSTEN KASVUHALUKKUUS LAPISSA	21
6.2 KUNNAN PÄÄTÖKSENTEON YRITYSLÄHTÖISYYS	22

1 Yrittäjyys Lapissa

1.1 Lapin maakunta

Kuvassa 1 on esitetty Lapin seutukunnat.

Kuva 1 Lapin kartta, Lapin seutukunnat.

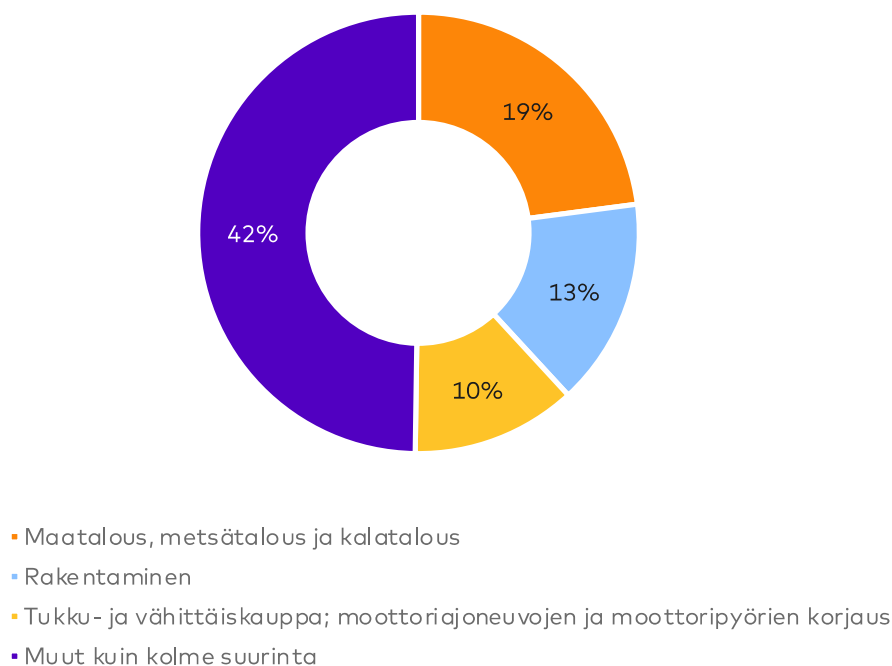
Alla esitellään yrittäjyyteen liittyviä perustietoja koko Lapin maakunnan osalta ja sen jälkeen seutukunnittain. Tietolähteinä ovat seuraavat tilastot: Tilastokeskuksen Väestörakenne (yrittäjyyttä koskeva erillistilaus), Kuntien avainluvut ja Alueellinen yritystoimintatilasto.

Lapin asukasluku vuonna 2024 oli 176 151. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 7 650.¹ Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 10 %. Yrittäjien osuus

¹ Yrittäjiksi määritellään 18–74 -vuotiaat henkilöt, joilla on vuoden viimeisellä viikolla voimassa oleva yrittäjäeläkevakuutus ja jotka eivät ole työttömiä vuoden viimeisenä

työllisistä on Lapissa tällä hetkellä maan keskitasoa. Yritysten määrä toimipaikkojen mukaan laskettuna oli Lapissa 19 563 vuonna 2023. Yhteensä 95,5 % yritysten toimipaikoista Lapissa työllisti 0-9 henkeä vuonna 2023.

Yrittäjien kolme yleisintä toimialaa (yrittäjät toimialoittain 2019-2023, %)

Kuvio 1. Yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Lapin alueen yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Lapissa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous (19 %), rakentaminen (13 %) ja tukku- ja vähittäiskauppa (10 %) (kuvio 1).

1.2 Seutukuntakohtaiset perustiedot

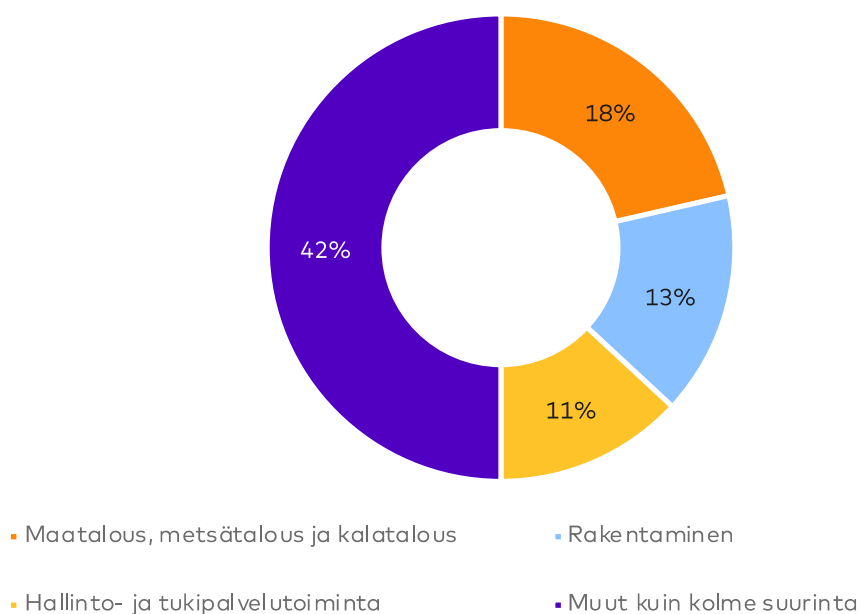
työpäivänä eivätkä varusmiehiä tai siviilipalvelusmiehiä vuoden viimeisellä viikolla. Mikäli henkilöllä on yrittäjäeläkevakuutuksen lisäksi samanaikaisesti voimassa oleva työsuhde, edellytetään, että yrittäjätulot ovat suuremmat kuin palkkatulot. Yrittäjiksi määritellään lisäksi henkilöt, joilla yrittäjätulot ylittävät määritellyn tulorajan, edellyttäen, että he eivät ole eläkkeellä tutkimusviikolla. Tuloraja määritellään vuosittain päättelyiden yhteydessä käyttäen hyväksi työvoimatutkimuksen yrittäjiä koskevia tietoja.

Yrittäjien lukumäärä vaihteli seutukunnittain. Kemi-Tornion ja Rovaniemen seutukunnissa yrittäjiä oli 9 % työllisistä. Pohjois-Lapissa yrittäjiä oli 13 %, Itä-Lapissa 14 %, Tunturi-Lapissa 15 % ja Torniolaaksossa 16 % työllisistä.

Tunturi-Lappi

Tunturi-Lapin seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 14 899. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 1 079. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 15 %.

Tunturi-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

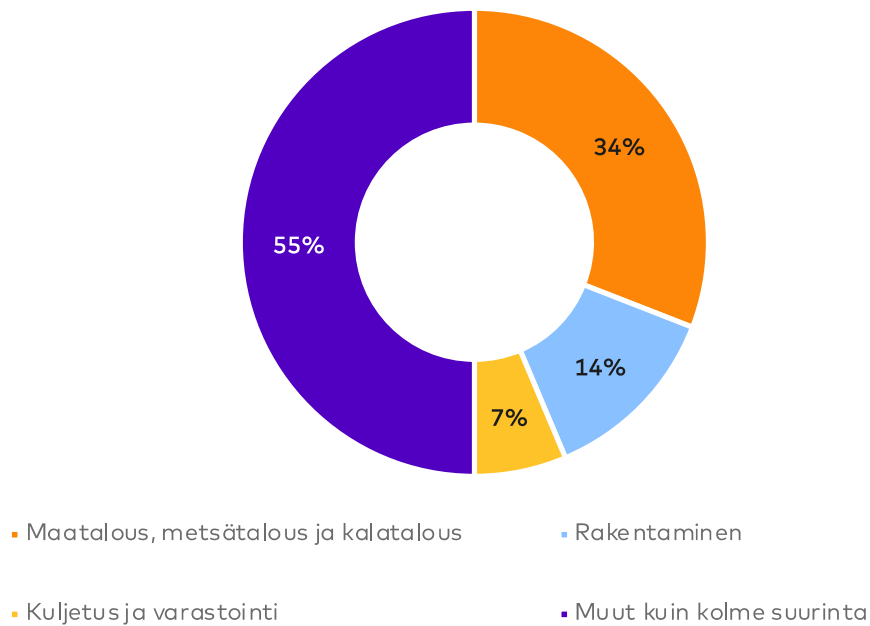
Kuvio 2. Tunturi-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Tunturi-Lapin seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous, (18 %) rakentaminen (13 %) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminta (11 %) (kuvio 2).

Torniolaakso

Torniolaakson seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 6 912. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 375. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 16 %.

Torniolaakson seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

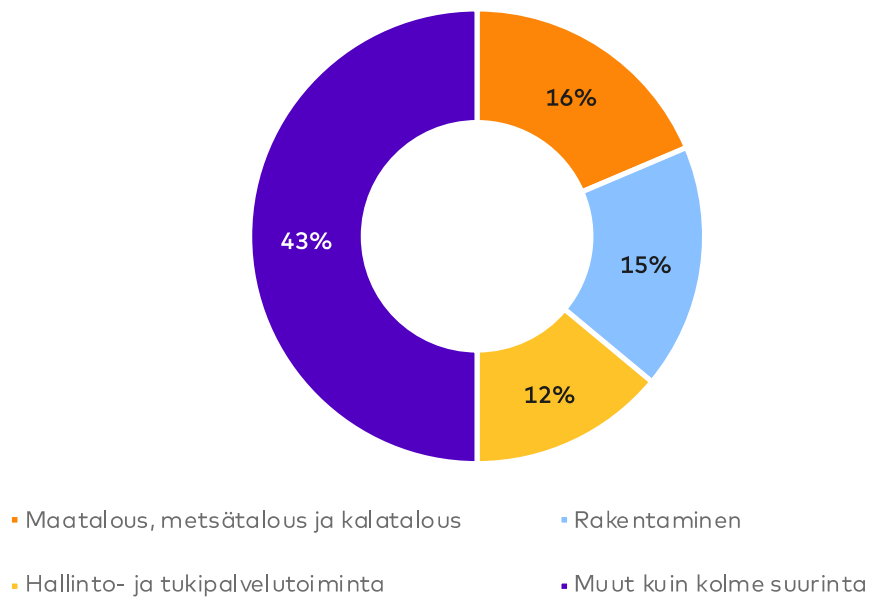
Kuvio 3. Torniolaakson seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Torniolaakson seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous (34 %), rakentaminen (14 %) ja kuljetus ja varastointi (7 %) (kuvio 3).

Kemi-Tornion seutukunta

Kemi-Tornion seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 53 569. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 1 795. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 9 %.

Kemi-Tornion seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

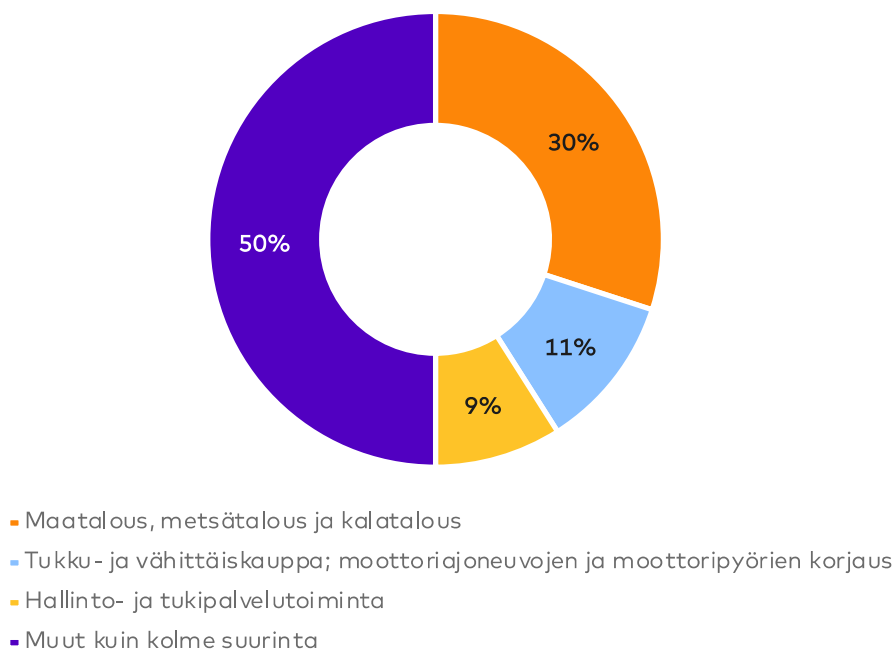
Kuvio 4. Kemi-Tornion seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Kemi-Tornion seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous (16 %), rakentaminen (15 %) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminta (12 %) (kuvio 4).

Pohjois-Lapin seutukunta

Pohjois-Lapin seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 16 488. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 989. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 13 %.

Pohjois-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

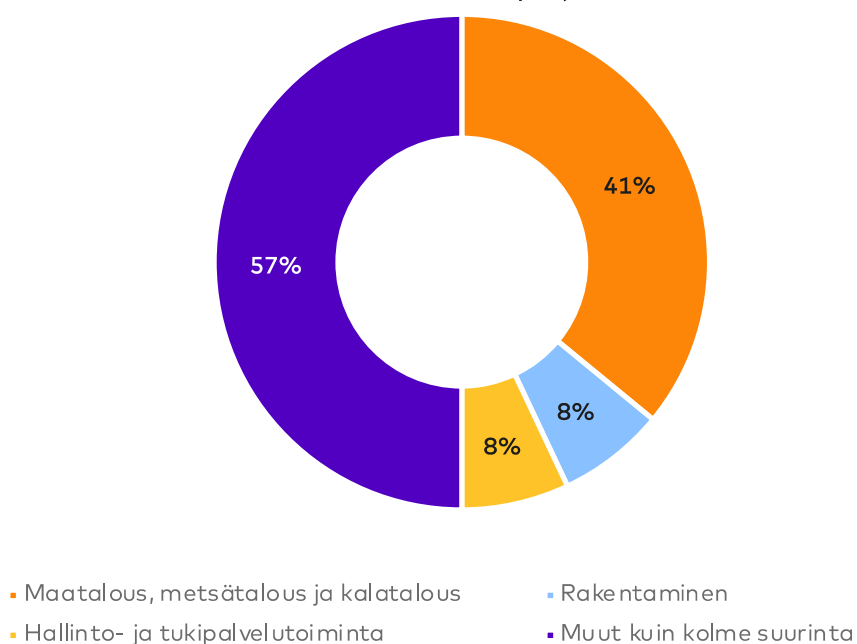
Kuvio 5. Pohjois-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Pohjois-Lapin seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous (30 %), tukku- ja vähittäiskauppa (11 %) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminta 9 %) (kuvio 5).

Itä-Lapin seutukunta

Itä-Lapin seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 14 991. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 729. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 14 %.

Itä-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

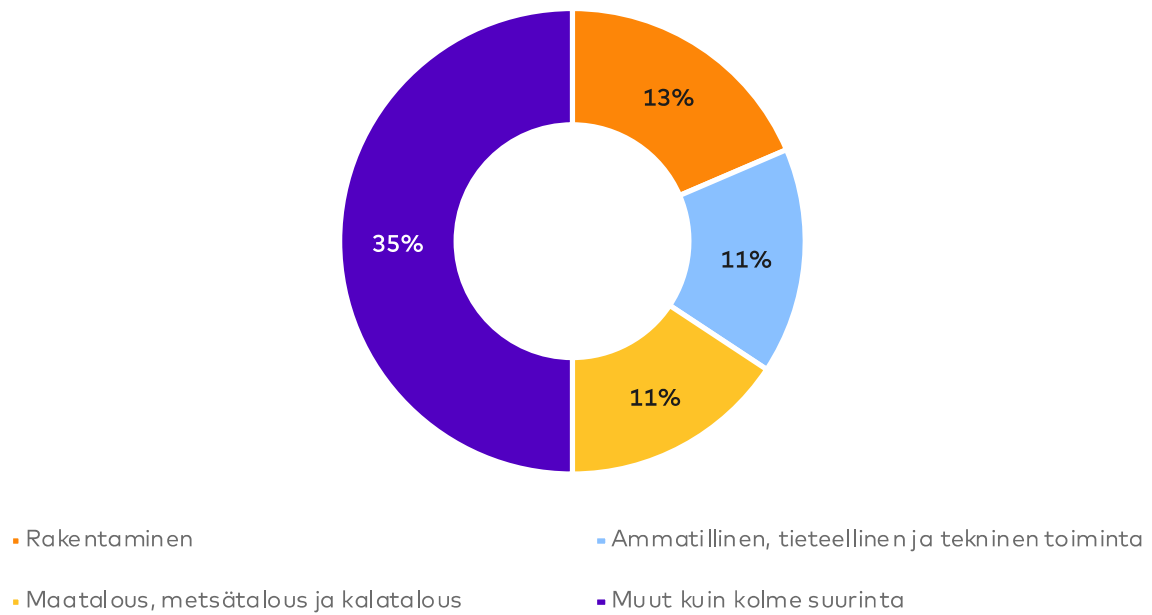
Kuvio 6. Itä-Lapin seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus: Yrittäjyyttä koskeva erillistilaisu.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Itä-Lapin seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana maatalous, metsätalous ja kalatalous (41 %), rakentaminen (8 %) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminta (8 %) (kuvio 6).

Rovaniemen seutukunta

Rovaniemen seutukunnan asukasluku vuonna 2024 oli 69 292. Yrittäjien lukumäärä vuonna 2023 oli 2 683. Yrittäjien osuus työllisistä vuonna 2022 oli yhteensä 9 %.

Rovaniemen seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa
(yrittäjät toimialoittain
2019-2023, %)

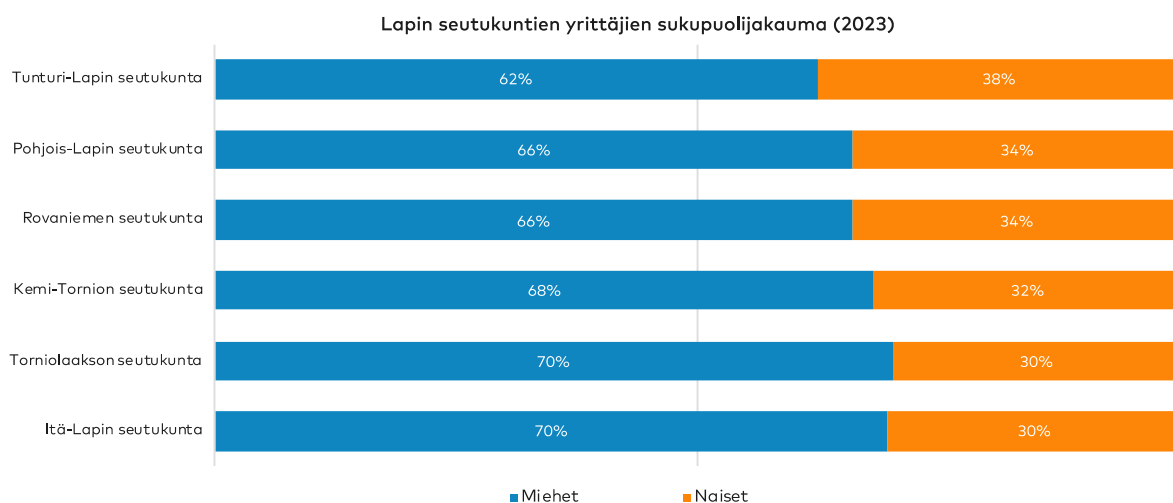
Kuvio 7. Rovaniemen seutukunnan yrittäjien kolme yleisintä toimialaa Lapissa vuosina 2019-2023. Lähde: Tilastokeskus: Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Yrittäjien yleisimmät toimialat olivat Rovaniemen seutukunnassa vuosien 2019-2023 aikana rakentaminen (13 %), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (11 %) ja maatalous, metsätalous ja kalatalous (11 %) (kuvio 7).

2 Yrittäjien taustatiedot: sukupuoli, ikä ja äidinkieli

2.1 Lapin seutukuntien yrittäjien sukupuolijakauma ja koulutusaste

Lapin seutukuntien yrittäjien sukupuolijakauma on kuvattu kuviossa 8. Miehiä on yrittäjistä naisia enemmän kaikissa seutukunnissa. Miesten osuus on suurin Itä-Lapin ja Torniolaakson seutukunnissa. Näissä seutukunnissa osuus on 70 %. Kemi-Tornion seutukunnassa osuus on 68 %, Rovaniemen ja Pohjois-Lapin seutukunnissa osuus on 66 % ja Tunturi-Lapin seutukunnassa 62 %.

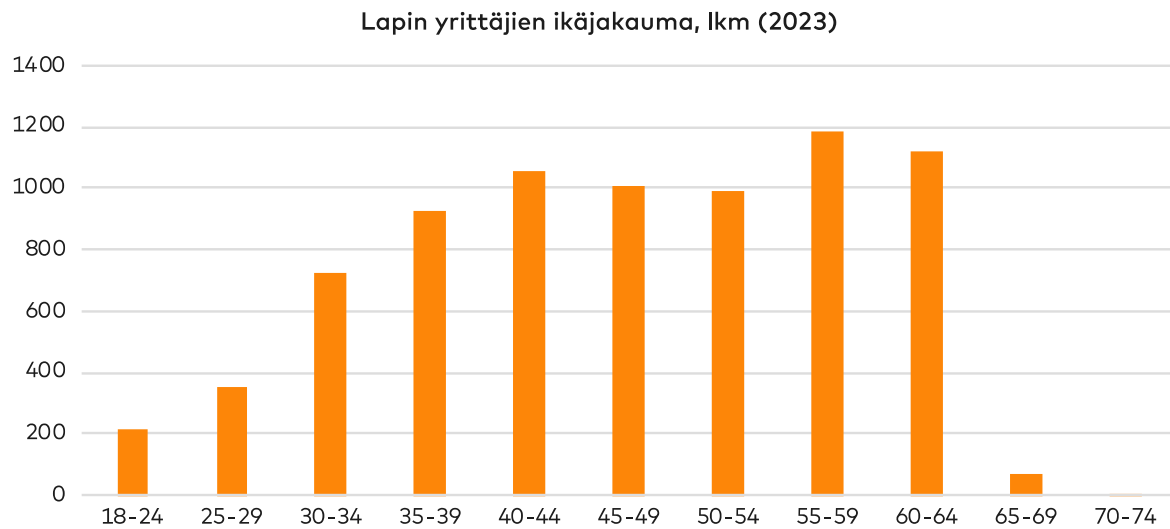

Kuvio 8. Lapin seutukuntien yrittäjien sukupuolijakauma (2023). Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Vuonna 2023 noin 30 prosenttia Lapin yrittäjistä oli suorittanut jonkun korkeasteen tutkinnon. Yhteensä 55 prosentilla yrittäjistä korkein koulutus oli toinen aste. (Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus).

2.2 Lapin yrittäjien ikäjakauma

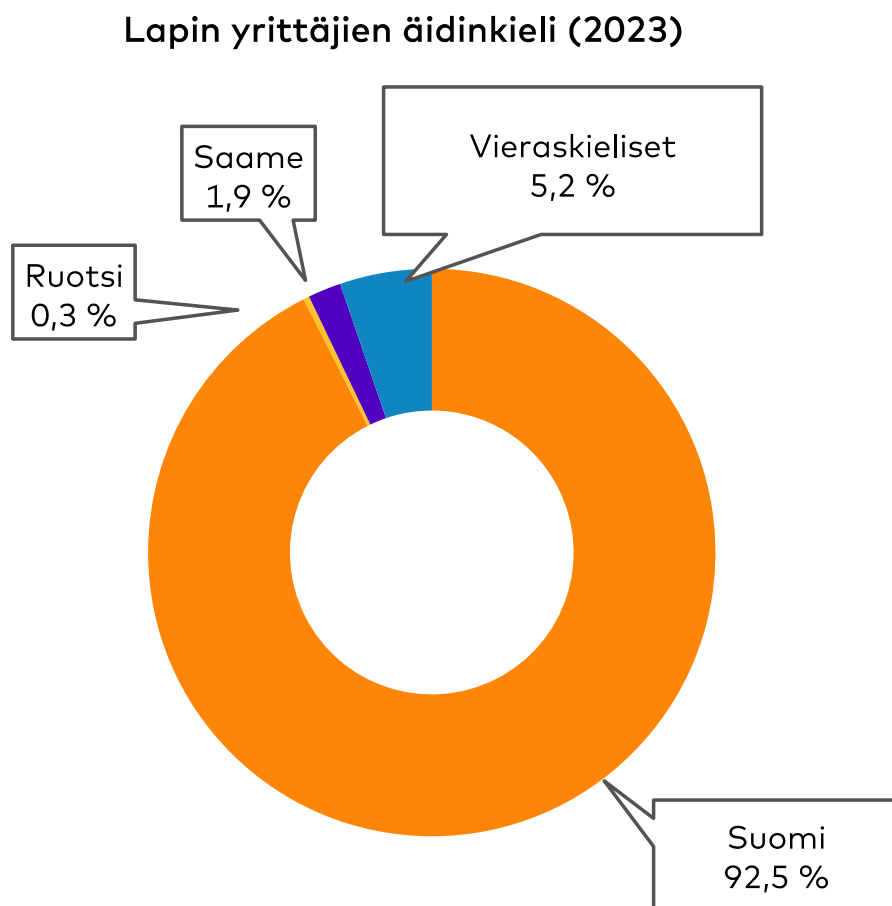
Lapin yrittäjien ikäjakauma on kuvattu kuviossa 9. Kolme suurinta ikäryhmää ovat 55-59 -vuotiaat, 60-64 -vuotiaat ja 40-44 -vuotiaat.

Kuvio 9. Lapin yrittäjien ikäjakauma, lkm (2023). Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

2.3 Lapin yrittäjien äidinkieli ja kansalaisuus

Lapin yrittäjien äidinkielen ja kansalaisuuden jakauma vuonna 2023 on kuvattu kuviossa 10. Suomenkielisiä yrittäjistä on 92,5 %, saamenkielisiä 1,9 %, ruotsinkielisiä 0,3% ja vieraskielisiä 5,2 % (kuvio 10).

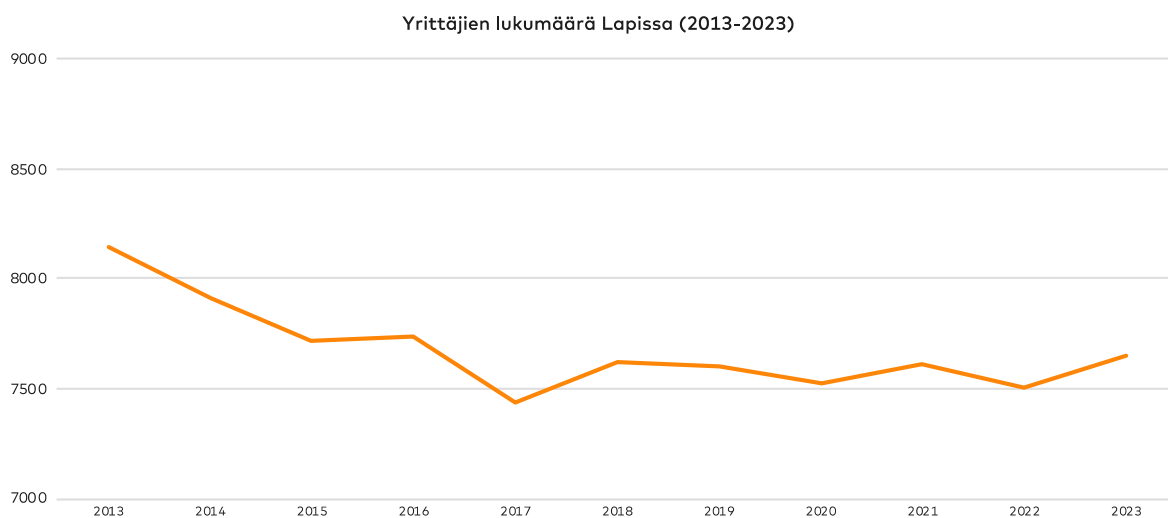
Kuvio 10. Lapin yrittäjien äidinkieli ja kansalaisuus (2023). Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

Vuonna 2023 yhteensä 4 prosenttia Lapin yrittäjistä oli ulkomaan kansalaisia. Verrattuna 10 vuoden takaiseen, tämä osuus on tuplaantunut (lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus).

3 Yrittäjien taustatiedot: lukumäärä ja toimialat

3.1 Yrittäjien lukumäärän kehitys

Yrittäjien lukumäärä on laskenut Lapissa vuosien 2013-2023 aikana. Vuonna 2013 lukumäärä on ollut 8000-8500 henkilön välissä, ja vuonna 2023 yrittäjiä on ollut hieman yli 7500 (kuvio 11). (Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.)

Kuvio 11. Yrittäjien lukumäärän kehitys Lapissa vuosina 2013-2023. Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

3.2 Lapin yrittäjien jakautuminen eri toimialoille

Kuviossa 12 on esitetty 10 suurinta toimialaa, joille Lapin yrittäjät ovat jakautuneet. Toimialoista eniten yrittäjiä työllistää maatalous, metsätalous ja kalatalous (18 %), toiseksi eniten rakentaminen (13,5 %), ja kolmanneksi eniten tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (9,9 %). Kymmenen eniten työllistävän toimialan joukkoon lukeutuu myös majoitus- ja ravitsemistoiminta (4,9 %) ja terveys- ja sosiaalipalvelut (4,8 %). (Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.)

Lapin yrittäjien jakautuminen eri toimialoille, 10 suurinta (2023)

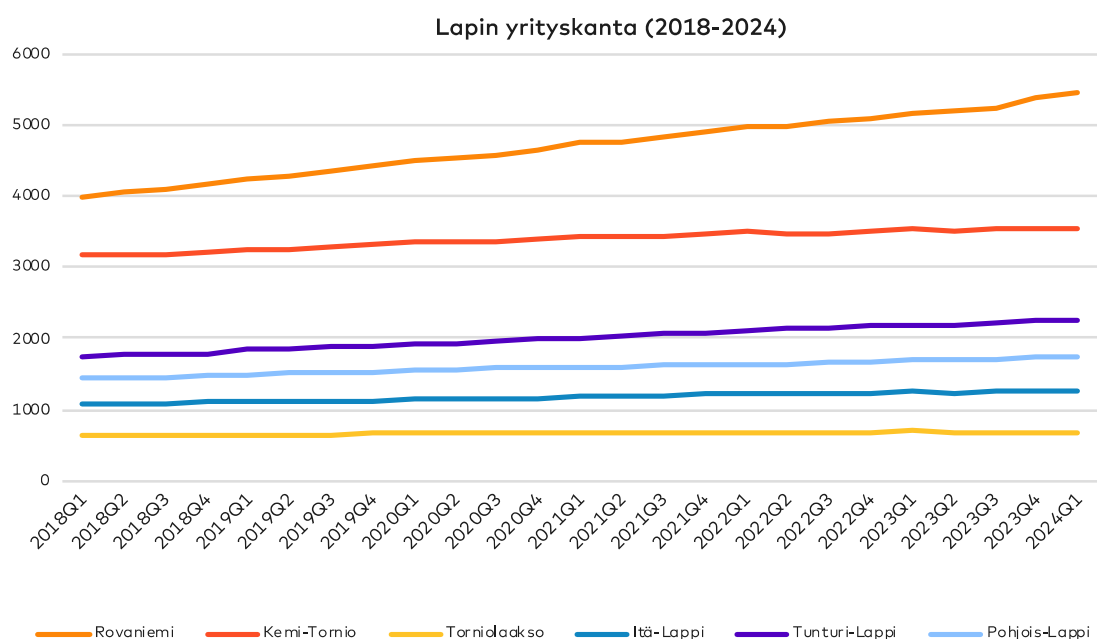

Kuvio 12. Lapin yrittäjien jakautuminen eri toimialoille, 10 suurinta toimialaa vuonna 2023.
Lähde: Tilastokeskus, Yrittäjyyttä koskeva erillistilaus.

4 Yrittäjyyden toimintaympäristö

4.1 Yrityskanta

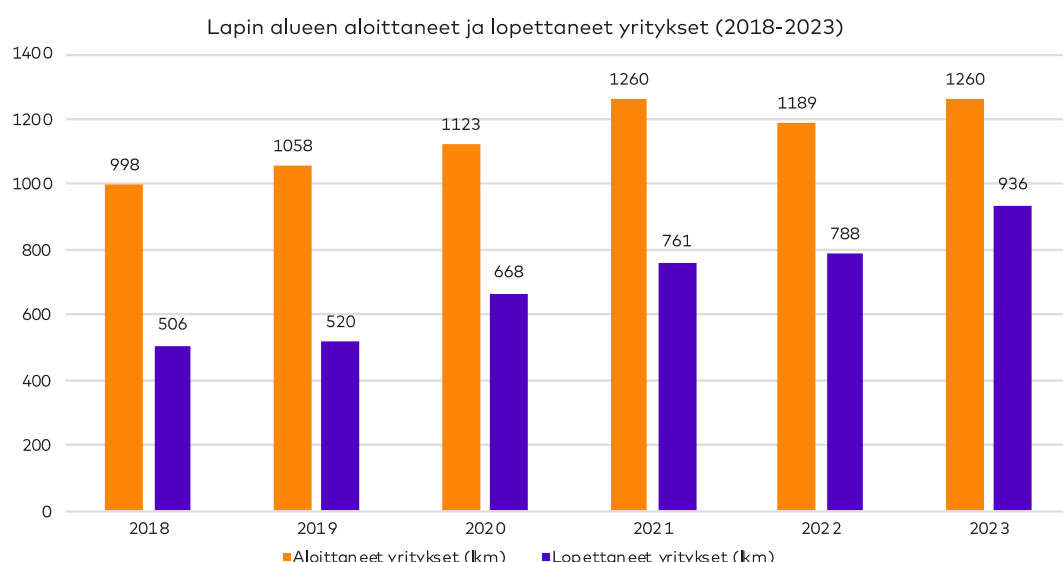
Yrityskanta on kasvanut vuosien 2018-2024 aikana voimakkaimmin Rovaniemen ja Tunturi-Lapin seutukunnissa. Muilla Lapin seutukuntien alueilla yrityskannan kehitys on ollut vähäistä (kuvio 13). (Lähde: Tilastokeskus, valmisaineisto, pienyritysten suhdannetiedot.)

Kuvio 13. Lapin yrityskannan kehitys kvartaaleittain vuosina 2018-2024. Lähde: Tilastokeskus, valmisaineisto, pienyritysten suhdannetiedot.

4.2 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

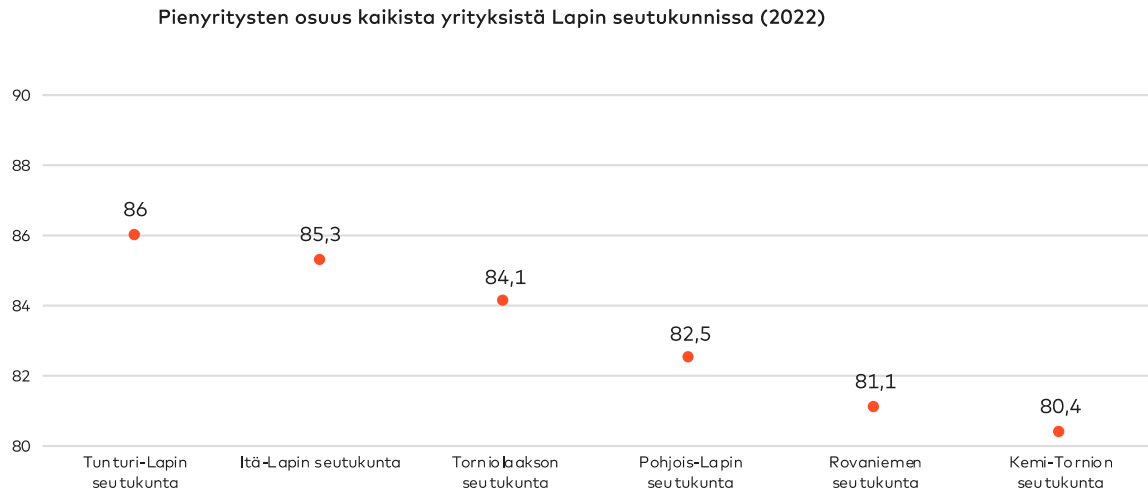
Kuviossa 14 on kuvattu Lapin alueen aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosina 2018-2023. Aloittaneita yrityksiä on vuosien 2018-2023 aikana ollut joka vuosi lopettaneita enemmän, mutta lopettaneiden yritysten määrä on kasvanut niin, että ero aloittaneiden ja lopettaneiden välillä on kaventunut. Vuonna 2023 aloittaneita yrityksiä oli 1 260 ja lopettaneita 936. (Lähde: Tilastokeskus, aloittaneet ja lopettaneet yritykset.)

Kuvio 14. Lapin alueen aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosina 2018-2023. Lähde: Tilastokeskus, aloittaneet ja lopettaneet yritykset.

4.3 Pienyritysten osuus yrityksistä

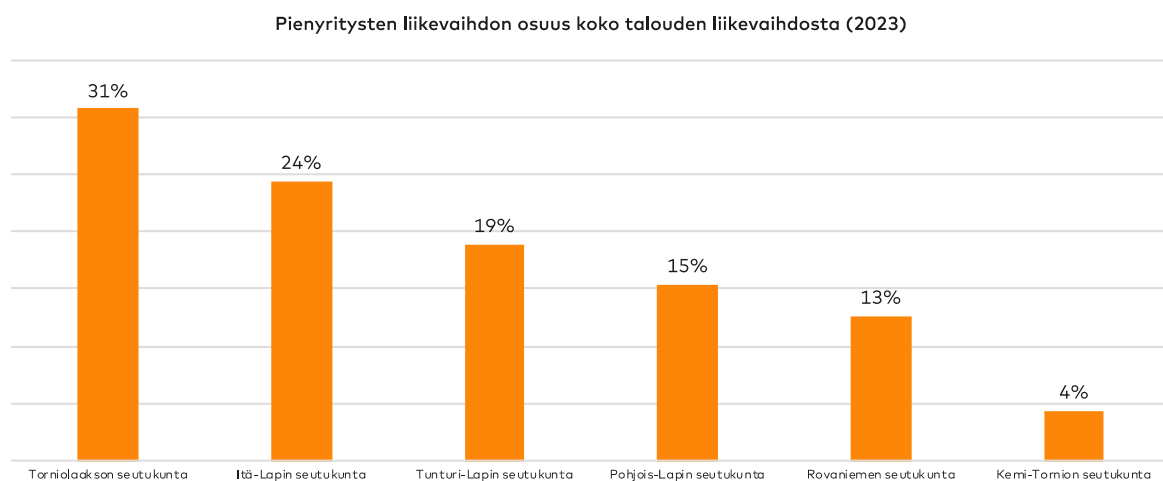
Pienyritysten osuus kaikista Lapin yrityksistä oli vuonna 2023 suurin Tunturi-Lapin seutukunnassa (86) ja pienin Kemi-Tornion seutukunnassa (80,4). Itä-Lapin seutukunnassa osuus oli 85,3 %, Torniolaakson seutukunnassa 84,1 %, Pohjois-Lapin seutukunnassa 82,5 ja Rovaniemen seutukunnassa 81,1 %. (kuvio 15). (Lähde: Tilastokeskus, pienyritysten suhdannetiedot.)

Kuvio 15. Pienyritysten osuus kaikista yrityksistä Lapin seutukunnissa vuonna 2023. Lähde: Tilastokeskus, pienyritysten suhdannetiedot.

4.4 Pienyritysten liikevaihdon osuus koko talouden liikevaihdosta

Pienyritysten liikevaihdon osuus koko talouden liikevaihdosta oli vuonna 2023 suurin Torniolaakson seutukunnassa (31 %) ja pienin Kemi-Tornion seutukunnassa (4 %). Itä-Lapin seutukunnassa osuus oli 24%, Tunturi-Lapin seutukunnassa 19 %, Pohjois-Lapin seutukunnassa 13 ja Rovaniemen seutukunnassa 13 %. (kuvio 16). (Lähde: Tilastokeskus, pienyritysten suhdannetiedot.)

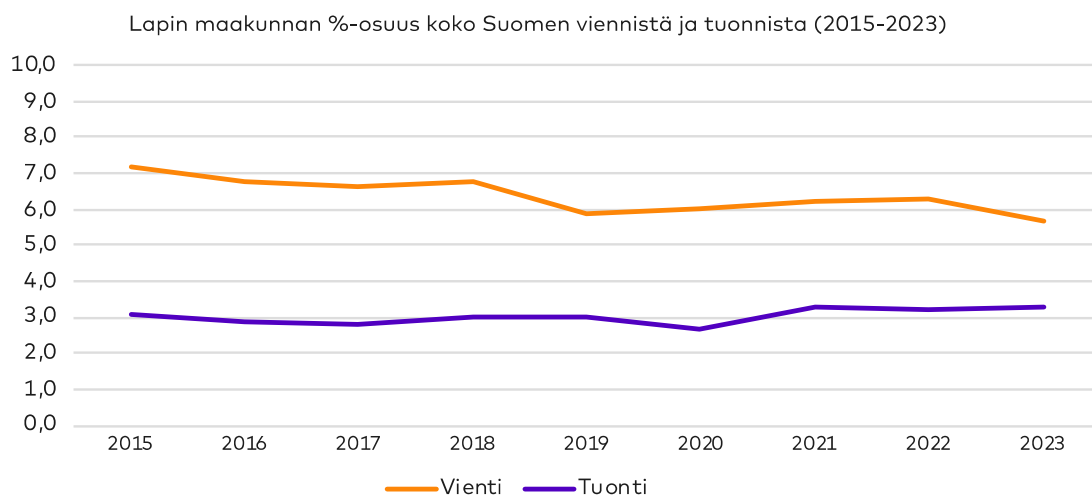

Kuvio 16. Pienyritysten liikevaihdon osuus koko Lapin alueen talouden liikevaihdosta vuonna 2023. Lähde: Tilastokeskus, pienyritysten suhdannetiedot.

5 Yritysten kasvu ja innovaatiot (TKI)

5.1 Lapin maakunnan osuus Suomen viennistä ja tuonnista

Lappi on Suomen viennin ja tuonnin kannalta merkittävä maakunta. Lapin maakunnan osuus viennistä on vuosien 2015-2023 aikana pysytellyt kolmen prosentin paikkeilla. Osuus tuonnista on samalla ajanjaksolla laskenut noin seitsemästä noin kuuteen prosenttiin (kuvio 17). (Lähde: Tulli, ULJAS-tilastotietokanta.)

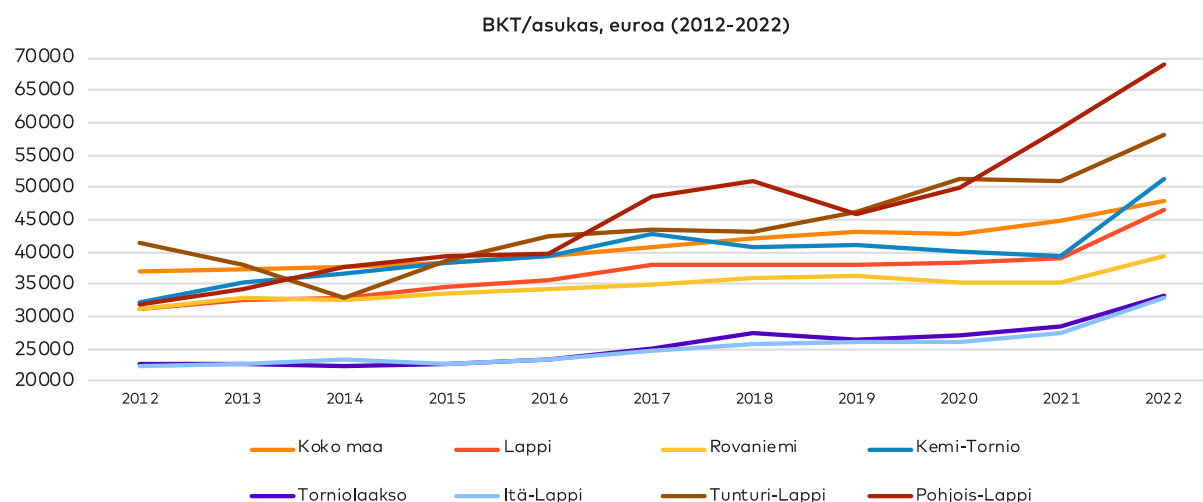

Kuvio 17. Lapin maakunnan prosentuaalinen osuus koko Suomen viennistä ja tuonnista vuosina 2015-2023. Lähde: Tulli, ULJAS-tilastotietokanta.

5.2 Bruttokansantuote/asukas

Kuviossa 18 on kuvattu bruttokansantuotteen kehitystä koko maan, Lapin alueen ja Lapin seutukuntien tasolla vuosina 2012-2022. Tarkastelujaksolla BKT/asukas on noussut kaikilla tarkastelutasoilla. Seutukuntien tasolla voidaan havaita merkittäviä eroja: jotkut seutukunnat seuraavat Lapin keskiarvon kehitystä, kun taas toiset poikkeavat siitä sekä alhaisempien että korkeampien BKT/asukas-lukujen osalta. Kuvion 18 janat havainnollistavat kehityksen suuntaa, ja ne osoittavat, että vaikka

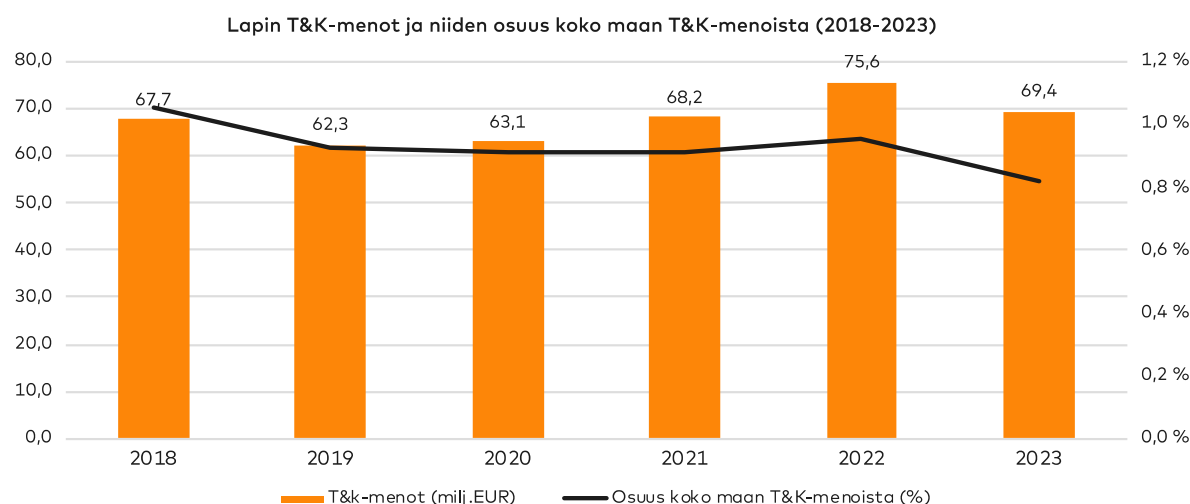
Lapin alue kokonaisuutena kasvaa maltillisesti, alueen sisällä on jonkin verran vaihtelua. Seutukunnista suurin nousu on tapahtunut Pohjois-Lapin seutukunnassa.

Kuvio 18. Bruttokansantuote per asukas, vuosina 2012-2022. Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden aluetilinpito.

5.3 Lapin T&K-menot ja niiden osuus koko maan T&K-menoista

Kuviossa 19 esitetään Lapin tutkimus- ja kehittämismenot (T&K-menot) vuosina 2018–2023 sekä niiden osuus koko maan T&K-menoista. Palkeissa näkyvät Lapin T&K-menot euroissa, ja janassa on esitetty niiden osuus koko maan menoista prosentteina. Lapin T&K-menot ovat pysyneet tarkastelujaksolla melko tasaisina vaihdellen 62,3 miljoonasta eurosta (v. 2019) 75,6 miljoonaan euroon (v. 2022). Lapin alueen osuus koko maan T&K-menoista on laskenut tarkastelujaksolla. (Lähde: Tilastokeskus, Tutkimus- ja kehittämistoiminta.)

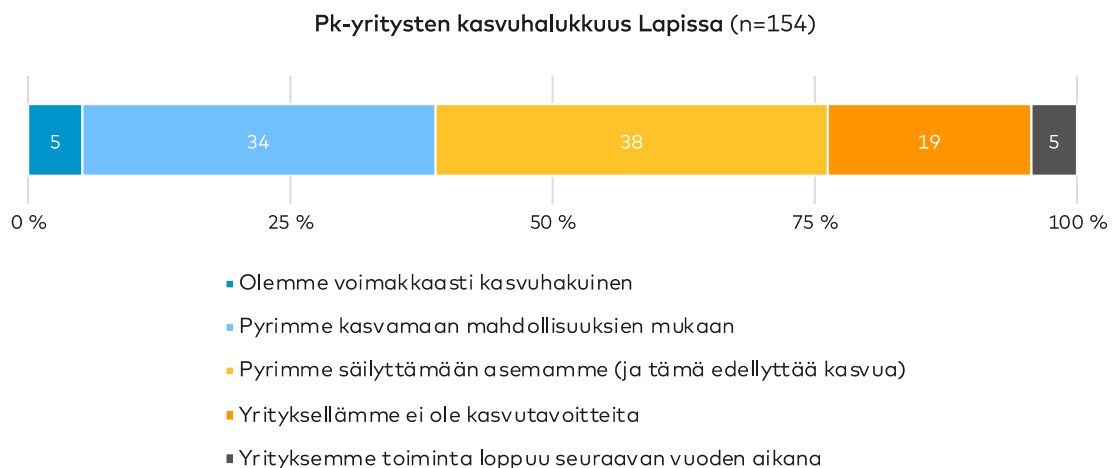

Kuvio 19. Lapin T&K-menot ja niiden osuus koko maan T&K-menoista vuosina 2018-2023. Lähde: Tulli, Tilastokeskus, Tutkimus- ja kehittämistoiminta.

6 Kasvuhalukkuus ja yrityslähtöisyys

6.1 Pk-yritysten kasvuhalukkuus Lapissa

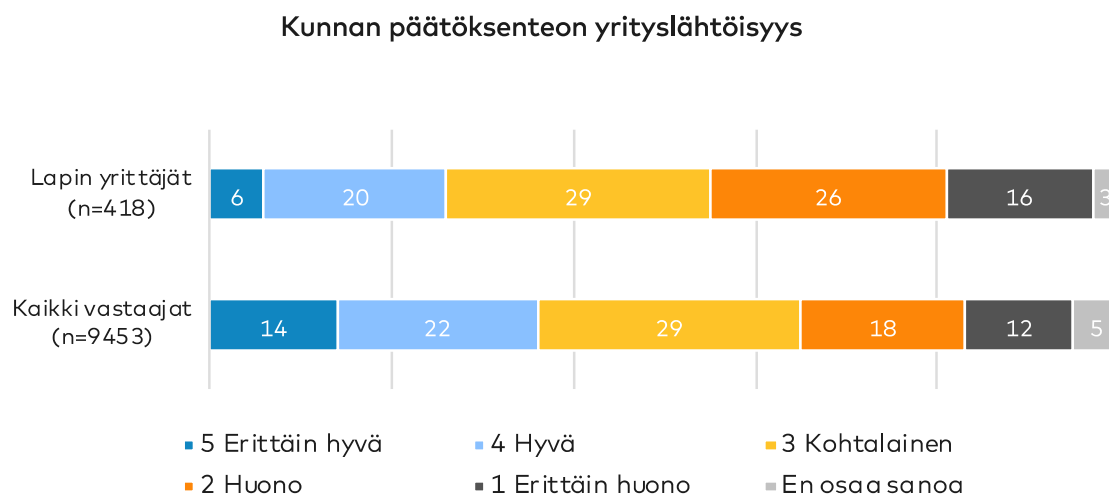
Kuviossa 20 on kuvattu pk-yritysten kasvuhalukkuus Lapissa. Lapin pk-yrityksistä noin 40 % ilmoitti vuonna 2025 julkaistussa pk-yritysbarometrissa olevansa voimakkaasti kasvuhalukkaita (5 %) tai pyrkivänsä kasvamaan mahdollisuuksien mukaan (34 %). Alle 40 % ilmoittaa pyrkivänsä säilyttämään asemansa, mikä edellyttää kasvua. Alle 20 % ei ole kasvutavoitteita ja 5 % ilmoitti toiminnan loppuvan seuraavan vuoden aikana. (Lähde: Suomen Yrittäjät, Lapin Yrittäjät: Lapin yrittäjien pk-yritysbarometri 1/2025.)

Kuvio 20. Pk-yritysten kasvuhalukkuus Lapissa. Lähde: Suomen Yrittäjät, Lapin Yrittäjät: Lapin yrittäjien pk-yritysbarometri 1/2025.

6.2 Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys

Lapin yrittäjät näkevät oman kuntansa päätöksenteon yrityslähtöisyydessä parannettavaa (keskiarvo 2,74). Lapin yrittäjien (n=418) vastaukset ovat hieman heikommät kuin koko Suomen kaikkien vastaajien (n=9453) näkemykset (kuvio 21). (Lähde: Suomen Yrittäjät, Lapin Yrittäjät: Kuntabarometri 1/2024.)

Kuvio 21. Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys. Lähde: Suomen Yrittäjät, Lapin Yrittäjät: Kuntabarometri 1/2024.